

Suomen ortodoksisen kirkon palvelukeskus

Dnro: 041 00 05 2026

Asia: Kuopion ortodoksisen seurakunnan hallinnon tarkastus

Seurakunnan taloudentarkastus suoritettiin huhtikuussa 2026 taloustoimistossa olevan ja seurakunnasta saatujen aineistojen sekä havaintojen perusteella. Kirkkoherran Timo Honkaselän kanssa pidettiin etäpalaveri 1.4.2026, jossa käytiin läpi tarkastukseen liittyviä talouden asioita.

Kuopion ja Karjalan metropoliitta Arsenin pyynnöstä talouden tarkastajana toimi talouspäällikkö Henna Mynttinen Suomen ortodoksisen kirkon taloustoimistosta.

Muistio

Yleistä

Kuopion ortodoksisen seurakunnan talouden tarkastus tehtiin seurakunnasta saadun sekä taloustoimistossa olevan materiaalin perusteella vuosilta 2021–2025. Edellinen Kuopion ortodoksisen seurakunnan talouden tarkastus on suoritettu elokuussa 2021.

Vuoden 2021 alussa Iisalmen ja Rautalammin ortodoksiset seurakunnat yhdistyivät Kuopion ortodoksisen seurakuntaan. Toinen alue muutos oli Konneveden ja Hankasalmen alueilla. Kuntien alueet kuuluivat Kuopion ortodoksisen seurakuntaan vuoden 2024 loppuun asti. Vuoden 2025 alusta näiden kuntien alueet liitettiin Jyväskylän ortodoksisen seurakuntaan.

Seurakunnan talouden hoidossa on noudatettava hyvän talouden hoidon periaatteita. Seurakunnan omaisuutta on hoidettava siten, että sen säilymisestä on riittävä varmuus ja sille saadaan kohtuullinen tuotto.

Seurakunnan taloutta ohjaa: Laki ortodoksisesta kirkosta (OrtL 985/2006), Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestys (OKJ 2006), Kirjanpitolaki (KPL 1336/1997), kirjanpitoasetus (KPA 1339/1997), Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016). Näiden lisäksi kirkollishallitus voi (OKJ 123§) mukaan antaa tarkempia ohjeita talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisesta, tuloveroprosentin vahvistamisesta, omaisuuden hoitamisesta, rahatoimen järjestämisestä, kirjanpidosta ja tilintarkastuksen toimittamisesta.

Kuopion ortodoksisen seurakunnan talous

Kuopion ortodoksisen seurakunnan jäsenmäärä oli vuoden 2020 lopussa 3835 henkilöä. Iisalmen ja Rautalammin seurakuntien liittymisen myötä Kuopion ortodoksisen seurakunnan jäsenmäärä kasvoi noin 1900 jäsenellä. Jäsenmäärältään Kuopion ortodoksinen seurakunta on Suomen kolmanneksi suurin ortodoksinen seurakunta. Kuopion ortodoksisen seurakunnan jäsenmäärä vuoden 2021 lopussa oli

5672 jäsentä ja vuoden 2025 lopussa 5 151 jäsentä. Vuodesta 2021 Kuopion seurakunnan jäsenmäärä on laskenut 521 henkilöä, prosentteina jäsenmäärän lasku on yhdeksän prosenttia. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa Konneveden ja Hankasalmen alueiden liittäminen Jyväskylän ortodoksiseen seurakuntaan vuoden 2025 alusta, näiden kuntien alueella oli noin 80 jäsentä. Koko kirkon tasolla jäsenmääränlasku on ollut vastaavana aikana noin 3,8 prosenttia. Väestö on vähentynyt kaikissa seurakunnan kunnissa tarkastusvuosien aikana, lukuun ottamatta Kuopion kaupunkia ja Pohjois-Pohjanmaan Pyhääntä ja Ylivieskaa (tilastokeskuksen väestönkehitystilasto). Jäsenmäärän lasku luo taloudellisia paineita seurakunnan talouteen.

Seurakunnan veroprosentti on ollut 2,00 prosenttia tarkastusvuosien 2021–2025 aikana. Kaikkien ortodoksisten seurakuntien keskimääräinen veroprosentti on ollut tarkastusvuosina 1,95 prosenttia.

	2026 ennuste	2025	2024	2023	2022	2021
Verotulot	1 825 663	1 873 426	1 927 714	1 839 915	1 632 464	1 645 200

Tarkastusvuosien verotulot Kuopion ortodoksisen seurakunnan osalta ovat vaihdelleet 1 927 714 euron ja 1 632 464 euron välillä, alimmillaan verotulot olivat vuonna 2022. Hyvinvointialueiden perustamisen myötä vuonna 2023 verotuksen rakennetta muutettiin ja kirkollisveropohja kasvoi. Se kasvatti ortodoksisten seurakuntien verotuloja keskimäärin 13,7 prosenttia. Talouden hitaan kehityksen sekä jäsenmäärän alenemisen myötä verotulot ovat hieman laskeneet vuonna 2025 myös vuodelle 2026 ennustetaan pientä laskua Kuopion ortodoksisen seurakunnan verotuloihin.

Kuopion ortodoksisen seurakunnan tarkastusvuosien tilinpäätökset ovat ylijäämäisiä lukuun ottamatta vuotta 2022, joka on vähän alijäämäinen. Seurakunnan henkilöstökulut ovat suurin kuluryhmä ja tarkastusvuosien (2021–2025) aikana ne ovat olleet keskimäärin 38 prosenttia seurakunnan kaikista kuluista. Seurakunnan henkilöstökulut ovat olleet korkeimmillaan vuonna 2023. Henkilöstömenoihin on kulunut seurakunnassa verotuloista keskimäärin 45 prosenttia, se on vähemmän kuin ortodoksisissa seurakunnissa keskimäärin. Viimeisen viiden vuoden aikana ortodoksisten seurakuntien verotuloista on henkilöstömenoihin kulunut keskimäärin 49 prosenttia.

Verotulojen lisäksi seurakunnalla on toimintatuottoja, sijoitustoiminnan tuottoja, tuottoja metsätaloudesta sekä avustuksia. Verotulojen osuus kaikista seurakunnan tuloista on keskimäärin 82 prosenttia. Toimintatuotoista suurimmat ovat maksutuotot (kolehdit huomioiden) sekä vuokratuotot, näistä kertyy tuloja keskimäärin yhteensä 8 prosenttia vuosittain. Tarkastus vuosien aikana seurakunta on saanut useampia testamenttilahjoituksia nämä kasvattavat seurakunnan muita tuottoja. Seurakunta on saanut myös neljänä vuonna metsätoiminnan tuottoja.

Kuopion ortodoksinen seurakunta on maksanut pitkäaikaiset rahalaitoslainat pois tarkastuskauden aikana. Seurakunnan maksuvalmius on ollut hyvä.

Taloussääntö, sisäisen valvonnan ohje ja ohjeistus seurakunnan riskilähtöisestä valvonnasta

Tarkastuksen yhteydessä pyydettiin nähtäväksi seurakunnan taloussääntö. *Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen 122§ mukaan: Seurakunnalla tulee olla taloussääntö. Taloussäännön tulee sisältää tarkemmat määräykset kirjanpidosta, talousarviosta, rahoituslaskelmasta ja omaisuuden hoidosta. Taloussäännön hyväksyy seurakunnan valtuusto.*

Seurakunnan taloussäännön on tarkoitus ohjata seurakunnan taloudenhoitoa ja työntekoa käytännössä. Seurakunnalle on laadittu taloussääntö, joka on hyväksytty seurakunnanvaltuustossa 14.11.2015. Taloussääntö on asianmukainen ja ohjaa seurakunnan nykymuotoista taloudenhoitoa.

Taloussäännön lisäksi seurakunnalla on asianmukainen sisäisen valvonnan ohje. Sisäisen valvonnan ohjeen on hyväksynyt seurakunnan valtuusto 14.11.2015.

Talousraportointi ja talouden seuranta

Kuopion ortodoksisen seurakunnan kirjanpito ja palkanlaskenta on hoidettu Kuopiossa kirkon taloustoimistossa. Kirjanpito tehdään kuukausittain ja kirkkoherralle lähetetään raporttipaketti, joka sisältää: tuloslaskelman, taseen, kustannuspaikkakohtaisen toteumavertailun, rahoituslaskelman ja päivä- ja pääkirjan.

Seurakunnan taloutta ja raportteja käsitellään seurakunnan neuvostossa ja valtuustossa pöytäkirjojen mukaan säännöllisesti ja asianmukaisesti.

Seurakunnan rahaliikenne ja käteiskassat

Kirkkojen käteiskassat toimitetaan seurakunnan kansliaan, mistä tilitykset toimitetaan kuukausittain pankkiin ja tiedot taloustoimistoon. Seurakuntien yhdistymisten myötä seurakunnalla oli paljon erilaisia pankkitilejä. Seurakunta on käynyt läpi tilien tarvetta ja lopettanut sekä yhdistänyt tilejä, tämä vähentää kustannuksia ja työtä.

Osto- ja myyntilaskujen käsittely

Seurakunnan laskutus ja myyntireskontra hoidetaan taloustoimistossa. Seurakunnan ostolaskut kierrätetään sähköisesti ja seurakunnan laskut hyväksyy kirkkoherra. Kirkkoherran laskut hyväksyy neuvoston varapuheenjohtaja.

Yhteenveto

Kuopion ortodoksisen seurakunnan talous on hyvin hoidettu. Seurakunnalla on asianmukainen ja ajantasainen ohjeistus talouden hoitoon sekä valvontaan.

Jäsenmäärän lasku sekä kiinteistöjen merkittävä määrä haastavat seurakunnan taloutta nyt ja tulevaisuudessa. Seurakunnassa ollaan hyvin tietoisia edellä mainituista haasteista. Verotulot muodostavat suurimman osan seurakunnan tuloista, ja niiden kehitystä on syytä seurata ja huomioida se seurakunnan toiminnassa.

Kuopiossa 20.4.2026

Henna Mynttinen
taluspäällikkö